

Vårutflykt med förhinder - vad kan felet vara?

En lätt omarbetning av Jan Levenstams artikel, tidigare införd i MG Bulletinen.

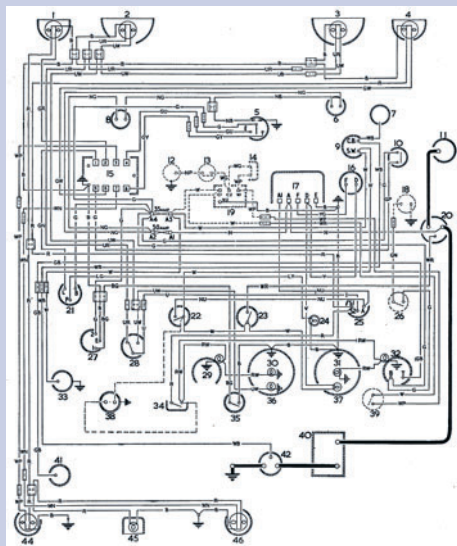
Vad kan felet vara? Del två

I vår artikelserie om fel har vi kommit till ELFEL.

Man skulle kunna skriva många artiklar om elfel med en artikel kring varje el-problem, men här tar vi endast det övergripande. Jag går ej heller in på reparation eller renovering av enskilda komponenter.

Våra bilar har ju LUCAS elsystem. Skämtet säger ju att Lucas uppfann det plötsliga mörkret, men det är mest ont förtal från avundsjuka "ickebrittbilsägare"!

Många tycker att elfelen är de värsta eftersom man vanligen inte studerat bilens kopplingsschema innan något händer. Många tycker även att det är svårt att förstå schemat.

Det är även relativt vanligt att man kompletterar bilen med olika elektriska tillsatser eller gör modifieringar. Originalschemat är logiskt uppbyggt med bestämda färger på ledningarna för de olika funktionerna.

De flesta Healey har bara två säkringar,

vilket gör att det ibland kan vara lite svårare att finna vilken slinga som orsakat kortslutning eller tappat kontakten. Det kan även medföra "spänningsmatning bakvägen".

Kopplingsscheman visas oftast som en förminskad bild, som är svårläst och där det är svårt att följa ledningsdragningarna. För att underlätta så följer alla engelska bilar samma färgkoder för ledningsdragningarna.

Alla som är "jordat" är **svarta**, ledningar som matar olika enheter och är skyddade av säkringar är **mörkgröna** (matning till torkarmotor, matning blinkers, bromsljus mfl), och skall fungera endast då tändningen är påslagen.

Ledningar som rör tändning och bränsle är **vita** med någon komplementfärg. **Bruna** ledningar är direkt eller indirekt anslutna till batterier och är matningsledningar till generator, laddningsrelä, säkringsdosa, startnyckel mm.

Matning till strålkastare är **blåa** med komplementfärg, **röda** ledningar med komplementfärg är för matning till bakljus, nummerplåtsbelysning, instrumentbelysning. På kopplingsschemat är vanligtvis färgkoderna utskrivna.

Hjälpmiddel för att söka elfel är ett universalinstrument eller en lampa (eller lysdiod) med 2 krokodilklämmor. Ett av de vanligaste felen då en enhet inte fungerar är dålig kontakt i någon av dess anslutningar, oxid eller smuts eller t o m brott vid en anslutning eller koppling. Ta för vana all alltid börja med att undersöka detta.

Vi börjar med ett av de lättaste och ovanligaste felet.

Signalfel.

Slutar tutan att fungerar brukar det vanligen bara vara oxid i kontakterna i anslutning till hornen (de sitter ju vanligen mycket utsatta för väder och vind). För bilar med signalknappen i rattcentrum kan det vara oxid i släpkontakten eller den anslutande ledningen vid rattstången eller i själva knappen. Med hjälp av universalinstrumentet och kopplingsschemat letar man sig bakåt från själva signalthornet till batteriet genom att mäta spänningen vid varje kontaktpunkt. (Vissa modeller kräver att tändningen skall vara påslagen för att tutan skall fungera).

Ljusfel.

Ljusfel, dvs. fel på hel/halvljus och parkeringsljus är oftast lätta att hitta eftersom det är "raka kopplingar" mellan lampenheterna och batteriet via någon typ av strömbrytare.

Det är nästan oförsämligt att påpeka att man skall börjar med att kontrollera att lamporna och säkringarna (när det finns!) är hela och ger kontakt. Inte ovanligt att

speciellt säkringarna eller lamporna får isolerande oxid i sina säten.

Börja undersökningen med voltmeteren och kontrollera att det finns ström fram till lampsocklarna. Finns ingen spänning här, arbeta dig bakåt och kontrollera vid varje kopplingshylsa och se var det avbrottet finns. Det kan även vara dålig kontakt inne i strömbrytaren. Slå till och från brytaren ett antal gånger för att på så sätt "rensa" kontaktytorna". Några Healey-ägare har, för att minska spänningsfall mellan batteri och lampor, monterat ett mellanrelä, och då kan det vara reläet, som slutat att fungera. Det skall höras att det slår till då man tänder lamporna och byter från hel- till halvljus.

Blinkerfel.

Även blinkerfel är oftast lätta att hitta eftersom det är "raka" kopplingar mellan lampenheterna och blinkerspak och blinkrelä fram till batteriet. Vanligen är det dålig kontakt i någon anslutning eller lampsockel. Speciellt vanligt är att någon av kopplingarna i bagagerummet har glidit isär eller ledningen skadats. Fungerar ingen av blinkerlamporna och man hör inget tickande från blinkerreläet är det troligen detta som gått sönder. Det går inte att laga, så det måste ersättas. Det sitter oftast på torpeden i motorrummet.

Bromsljusfel.

Det är inte sällan det blir fel på bromsljusen. Det är vanligen ledningen mellan bromsljuskontakten och lamporna som oxiderat i någon kontakt men ofta kan själva bromsljuskontakten kärva/vara trasig. Har man silikonolja i bromssystemet, har det i flera fall hänt att gummimembranet i kontakten slutat fungera. Följ bromsledningarna från huvudcylindern så hittar du den! Att byta kontakten är ganska lätt i på de flesta bilarna, men kräver att man efteråt luftar bromssystemet noga.

Övriga elfel.

Elfel på olika extrautrustningar, vindrutetorkare, fläktar, radio extraljus mm matas direkt från en strömbrytare oftast via en säkring. Slutar någon enhet att fungera, mät med instrument eller testlampa var avbrottet finns. **Men kolla alltid säkringarna först!**

